

Banedanmarks CSR-dokument

Bilag til AB 18-kontrakter

Indhold

1	Social ansvarlighed (CSR) og udvalgte fokusområder	3
2	ILO-konvention nr. 94 og ligebehandling	4
3	Registrering af udenlandske entreprenører/underentreprenører	5
4	Elevklausul.....	6
5	Transport af farligt gods.....	8
6	Cabotage	9
7	Arbejds miljø.....	10
8	Øvrige fokusområder	11
8.1	Menneskerettigheder.....	11
8.2	Arbejdstagerrettigheder.....	11
8.3	Miljø	12
8.4	Anti-korruption.....	12
9	Whistleblower indberetninger	13
10	Entreprenørens ansvar	14
11	Dokumentation.....	15
12	Tro- og loveerklæring om overholdelse af ILO/brug af udenlandsk arbejdskraft/Erklæring om ansættelse af elever	16

1 Social ansvarlighed (CSR) og udvalgte fokusområder

Banedanmark arbejder for at sikre fremtidens jernbane til gavn for samfund, mennesker og miljø. Vi lægger vægt på, at hensyn til samfund, mennesker og miljø indgår i alle faser af jernbaneinfrastrukturens levetid, herunder i anlægs-/udførelsesfasen.

Banedanmark forudsætter generelt, at vore kontraktparter overholder gældende dansk lovgivning, herunder internationale konventioner tiltrådt af Danmark. Banedanmark (i det følgende kaldet "bygherren") forudsætter således, at entreprenøren ved opfyldelsen af entreprisekontrakten forpligter sig til at overholde nedenstående krav til social ansvarlighed, uanset om arbejdet udføres af entreprenøren selv eller ved anvendelse af underentreprenører, samt at entreprenøren i sine aftaler med underentreprenører forpligter disse til at forholde sig på samme måde. Når der i det følgende står "entreprenøren", inkluderer dette også evt. underentreprenører/underleverandører.

2 ILO-konvention nr. 94 og ligebehandling

Bygherren er i medfør af ILO konvention nr. 94 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter forpligtet til at sikre, at entreprenøren tilsikrer arbejderne løn, herunder særlige ydelser, arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der i henhold til kollektiv overenskomst, voldgiftskendelse, nationale love eller administrative forskrifter gælder for arbejde af samme art i henhold til en kollektiv overenskomst indgået af de inden for det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område.

Entreprenøren forpligter sig til at sikre at egne ansatte samt ansatte hos evt. underentreprenører, som er beskæftiget med opgavens udførelse i Danmark, har løn- og ansættelsesvilkår som nævnt ovenfor. Entreprenøren er endvidere forpligtet til at orientere egne og evt. underentreprenørers ansatte om de gældende arbejdsvilkår.

Overholder entreprenøren ikke ovennævnte krav, og medfører dette et berettiget krav på yderligere løn fra de ansatte, kan bygherren tilbageholde vederlag til entreprenøren med henblik på at sikre de ansatte de nævnte ansættelsesvilkår. De ansatte skal være påtaleberettigede over for entreprenøren i henhold til denne bestemmelse.

Entreprenøren skal enten underskrive en tro- og loveerklæring på hvert byggemøde i kontraktens løbetid, eller mundtligt erklære, at ovennævnte forhold er overholdt. En eventuel mundtlig erklæring føres til referat.

3 Registrering af udenlandske entreprenører/underentreprenører

Udenlandske entreprenører er forpligtet til lade sig registrere i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Register over Udenlandske Tjenesteydere (RUT). Er der tale om en udenlandsk underentreprenør, påhviler det entreprenøren at påse, at underentreprenøren er registreret i RUT.

Dokumentation for registreringen samt en liste over bemanningen skal være tilgået bygherren senest på førstkommende byggemøde efter, at entreprenøren og/eller dennes underentreprenører er påbegyndt levering af den aftalte ydelse.

Entreprenøren skal enten underskrive en tro- og loveerklæring på hvert byggemøde i kontraktens løbetid, eller mundtligt erklære, at ovennævnte forhold er overholdt. En eventuel mundtlig erklæring føres til referat.

Entreprenøren skal endvidere på hvert byggemøde aflevere en opdateret liste over bemanningen på pladsen.

Hvis bygherren ikke modtager dokumentationen indenfor fristen, eller hvis dokumentationen viser, at entreprenøren har angivet urigtige oplysninger, er bygherren forpligtet til at anmelde forholdet til Arbejdstilsynet.

For yderligere oplysninger om Registret om Udenlandske Tjenesteydere se Arbejdstilsynets hjemmeside – www.at.dk.

4 Elevklausul

Det er vigtigt at sikre uddannelse af faglærte arbejdere. Derfor er det vigtigt, at bygherren og entreprenøren bidrager til tilgængeligheden af relevante elevpladser.

I denne kontekst betyder "elev" personer, der indgår en uddannelsesaftale med en arbejdsgiver i henhold til Lov om erhvervsuddannelser og Lov om erhvervsgrunduddannelser, eller personer dækket af tilsvarende uddannelsesforhold i andre medlemsstater i EU.

I perioden fra kontraktunderskrift til aflevering skal antallet af arbejdsdage leveret af elever mindst modsvare anvendelse af [indsæt antal vurderet ud fra det konkrete projekt] elevårsværk på fuld tid (37 timers arbejdsuge). Forpligtelsen udvides ikke, såfremt perioden udvides efter indgåelse af nærværende aftale.

Entreprenøren kan opfylde sin forpligtelse til at beskæftige elever ved at overføre en (eller flere) elev(er), som ved kontraktunderskrift er ansat hos entreprenøren til arbejderne. Det er en betingelse herfor, at eleven allerede har en uddannelsesaftale med entreprenøren ved kontraktunderskrift.

Entreprenøren kan endvidere medregne elever, som er beskæftiget hos entreprenørens underentreprenører i opgørelsen efter denne bestemmelse, såfremt elevpladsen hos underentreprenøren lever op til kravene omtalt i nærværende afsnit.

Senest ved aflevering af arbejdsplan skal entreprenøren aflevere en plan for opfyldelsen af kravet om anvendelse af elever (herefter omtalt som "elevplanen").

Uanset om elevplanen er baseret på de danske regler eller reglerne i en anden medlemsstat, skal elevplanen indeholde entreprenørens skøn med hensyn til:

- a) hvilke arbejdsopgaver, som påtænkes udført af elever

Som en del af afleveringsforretningen skal entreprenøren endvidere udarbejde en slutrapport.

Slutrapporten skal bl.a. indeholde oplysninger om:

- 1) det samlede antal afviklede praktikperioder i forbindelse med arbejder omfattet af nærværende kontrakt
- 2) eventuelle elevstillinger, der ikke har været besat og årsagen hertil

Entreprenøren skal hurtigst muligt besvare spørgsmål, som bygherren måtte have til elevplanen og slutrapporten.

Bygherren kan endvidere i kontraktens løbetid kræve yderligere dokumentation fra entreprenøren i forhold til det af Banedanmark fastsatte elevkrav.

Det kan eksempelvis være konkrete, relevante oplysninger om elev(erne) på byggepladsen; herunder men ikke udelukkende: oplysninger/dokumentation for elevens(ernes) uddannelsesforløb/praktikforløb, hvilke opgaver eleven(erne) fuldfører på byggepladsen, fremlæggelse af timesedler, oplysninger om eventuelle praktikperioder der er gennemført hos entreprenørens underentreprenør(er), samt oplysning om eventuelle elever, entreprenøren har ansat ved kontraktunderskrift, som overføres til arbejderne omfattet af nærværende kontrakt.

Derudover kan bygherren kræve en til enhver tid opdateret elevoversigt udleveret fra entreprenøren som en del af den løbende kontrol i kontraktens løbetid.

Både elevplan og slutrapport skal forevises bygherren.

Såfremt det efter aflevering viser sig, at antallet af arbejdsdage leveret af elever har været mindre end det forudsatte jf. ovenfor, ifalder entreprenøren en bod på i alt DKK 600 pr. fulde arbejdsdag, som mangler at blive leveret.

Såfremt entreprenøren ifalder en bod, eller ikke fremsender elevplanen og/eller slutrapporten rettidigt, kan dele af entreprisesummen tilbageholdes.

Såfremt entreprenøren kan dokumentere, at det trods en rimelig og aktiv indsats fra entreprenøren ikke er muligt at indgå aftale med eller at fastholde en elev i en uddannelsesaftale, bortfalder entreprenørens forpligtelse for den pågældende elev.

Entreprenøren skal enten underskrive en tro- og loveerklæring på hvert byggemøde i kontraktens løbetid, eller mundtligt erklære, at ovennævnte forhold er overholdt. En eventuel mundtlig erklæring føres til referat.

Bygherren har indgået en partnerskabsaftale med "Praktikcentrene Syd – Øst Sjælland og øerne" med EUC Sjællands Praktikcenter som kontaktcenter. Denne partnerskabsaftale har til formål at danne netværk mellem bygherren, byggevirksomheder og praktikpladscentre i hele Danmark for på den måde at finde og matche elever til de konkrete byggeprojekter.

Entreprenøren skal deltage i møde(r) med såvel bygherren og praktikpladscenteret for at imødekomme kravet om ansættelse af elever. Eventuelle underentreprenører skal i deres kontrakt med entreprenøren forpligtes til at deltage i møder med praktikpladscenteret, hvor dette måtte være relevant.

Både bygherren, entreprenøren samt eventuelle underentreprenører har mulighed for at søge råd og vejledning hos EUC Sjællands Praktikcenter.

5 Transport af farligt gods

Entreprenøren skal overholde den til enhver tid gældende udgave af Europæisk Konvention om International Transport af Farligt Gods ad Vej (ADR) og Reglement for National og International Befordring af Farligt Gods med Jernbane (RID) samt de gældende nationale bekendtgørelser, der sætter konventionerne i kraft i dansk ret.

6 Cabotage

Entreprenøren skal overholde det til enhver tid gældende regelsæt vedrørende cabotagekørsel, defineret som national transport for fremmed regning, der udføres i en begrænset periode i en værtsmedlemsstat, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1072/2009 om fælles regler for adgang til markedet for international godskørsel.

For yderligere oplysninger om cabotagereglerne, se Trafikstyrelsens hjemmeside: www.Trafikstyrelsen.dk.

7 Arbejdsmiljø

Entreprenøren skal overholde det til enhver tid gældende regelsæt vedrørende arbejdsmiljø, jf. lov-
bekendtgørelse om arbejdsmiljø nr. 1072 af 7. sept. 2010 med senere ændringer.

8 Øvrige fokusområder

Bygherren ønsker, at udførelsen af opgaven sker under overholdelse af principper om social ansvarlighed.

8.1 Menneskerettigheder

Entreprenøren bør støtte og respektere beskyttelsen af internationalt erklærede menneskerettigheder og sikre sig, at de ikke medvirker til krænkelse af menneskerettighederne.

Ved opfyldelsen af entreprisekontrakten indestår entreprenøren for til enhver tid at overholde den gældende lovgivning, der tager sigte på forbud mod forskelsbehandling på grund af race, hudfarve, religion eller tro, politisk anskuelse, seksuel orientering, alder, handicap eller national, social eller etnisk oprindelse, eller som tager sigte på at sikre etnisk ligebehandling. Entreprenøren forpligter sig ved opfyldelsen af entreprisekontrakten således til at sikre overholdelsen af grundlæggende menneskerettigheder.

8.2 Arbejdstagerrettigheder

Entreprenøren bør opretholde organisationsfrihed og effektivt anerkende retten til kollektiv forhandling, støtte udryddelse af alle former for tvangsarbejde, støtte effektiv afskaffelse af børnearbejde og eliminere diskrimination i arbejds- og ansættelsesforhold.

Entreprenøren forpligter sig ved opfyldelsen af entreprisekontrakten endvidere til at sikre overholdelsen af de grundlæggende arbejdstagerrettigheder, hvilket bl.a. indebærer:

- at de leverede ydelser og dele heraf ikke er produceret i strid med det generelle forbud imod tvangsarbejde, således som dette bl.a. har fundet udtryk i ILO konvention nr. 29 og 105;
- at de leverede ydelser og dele heraf ikke er produceret i strid med det generelle forbud imod anvendelse af børnearbejde, således som dette bl.a. har fundet udtryk i ILO konvention nr. 138 og 182;
- at leverede ydelser er produceret under forhold, hvor det generelle princip om retten til organisationsfrihed og retten til kollektive forhandlinger er sikret, således som dette princip bl.a. har fundet udtryk i ILO konvention nr. 87, 98 og 135;
- at de leverede ydelser og dele heraf er produceret under forhold, hvor det generelle princip om retten til rimelig aflønning er overholdt, således som dette princip bl.a. har fundet udtryk i ILO konvention nr. 26 og 131 og FN's Menneskerettighedserklæring artikel 23, stk. 3;
- at de leverede ydelser og dele heraf er produceret under forhold, hvor det generelle princip om retten til rimelige arbejdstider er overholdt, således som dette princip bl.a. har fundet udtryk i ILO konvention nr. 1 og 30 samt FN's Menneskerettighedserklæring artikel 24;
- at de leverede ydelser og dele heraf er produceret under forhold, hvor det generelle princip om retten til et sikkert og sundt arbejdsmiljø er overholdt, således som dette princip bl.a. har fundet udtryk i ILO-konvention nr. 155.

8.3 Miljø

Entreprenøren bør generelt støtte en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer, tage initiativ til at fremme en større miljømæssig ansvarlighed og tilskynde udvikling og spredning af miljøvenlige teknologier.

Entreprenøren er ved opfyldelsen af entreprisekontrakten forpligtet til at medvirke til at værne om natur og miljø, så samfundsudviklingen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskets livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

Der sigtes hermed særligt til, at entreprenøren ved produktion og levering af de af entreprisekontrakten omfattede ydelser og indenfor denne kontrakts rammer på god vis søger

- at forebygge og bekæmpe forurening af luft, vand, jord og undergrund samt vibrations- og støjulemper,
- at anvende hygiejnisk begrundede processer af betydning for miljøet og for mennesker,
- at begrænse anvendelse og spild af råstoffer og andre ressourcer,
- at fremme anvendelsen af renere teknologi samt
- at fremme genanvendelse og begrænse problemer i forbindelse med affaldsbortskaffelse.

Der lægges vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg og de bedst muligt forureningsbekæmpende foranstaltninger. Entreprenøren er forpligtet til at opbevare kopier af relevante miljøgodkendelser.

8.4 Anti-korruption

Entreprenøren bør modarbejde alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse.

Endelig dom for korruption i kontraktperioden, herunder aktiv bestikkelse som defineret i henholdsvis artikel 3 i Rådets retsakt af 26. maj 1997 og artikel 3, stk. 1, i Rådets fælles aktion 98/742/RIA, anses for væsentlig misligholdelse.

Ved korruption forstås alle tilfælde af misbrug af betroet magt med henblik på at opnå en fordel.

Bygherren kan vælge ikke at ophæve entreprisekontrakten, såfremt bygherren vurderer, at ophævelsen ikke er proportional med entreprenørens handlinger. Bygherren kan i vurderingen bl.a. lægge vægt på, hvilke tiltag entreprenøren har igangsat med henblik på at forhindre gentagelse, samt i hvilket omfang entreprenørens procedurer på tidspunktet for fejlen har været tilstrækkelige.

9 Whistleblower indberetninger

Bygherren giver indberetninger i whistleblowersystemet højeste prioritet.

Entreprenøren er forpligtet til at anmelde alvorlige, grove og ulovlige forhold som for eksempel bestikkelse, afpresning, underslæb, tyveri, dokumentfalsk, regnskabsmanipulation mv skal anmeldes på <https://www.banedanmark.dk/da/Kontakt/Whistleblowerordning>. Sager om chikane, samarbejds-vanskeligheder, fravær, overtrædelse af personalepolitiske retningslinjer, utilfredshed med lønforhold, uhensigtsmæssig ledelse mv. skal ikke indberettes her og vil som udgangspunkt blive afvist og henvist til behandling gennem de eksisterende indberetningskanaler.

Entreprenøren er forpligtet til at anmeldelse Jernbanesikkerhedsmæssige hændelser som f.eks. uheld, tæt-ved-hændelser eller uønskede tilstande på jernbanen skal anmeldes på <https://www.banedanmark.dk/Leverandoer/Indberet-sikkerhedshaendelse>.

Al kommunikation foregår naturligvis anonymt, hvis dette ønskes. I tilfælde af en anonym anmeldelse skal entreprenøren være opmærksom på følgende:

- Undlade at benytte IT-udstyr, der er udleveret af Banedanmark, og benyt ikke IT-udstyr, der er opkoblet på Banedanmarks internetforbindelse.
- Hvis Banedanmark ejet IT-udstyr eller internetforbindelse udnyttes, er det muligt at spore hvilken IP-adresse og/eller maskine-ID-indberetningen er sket fra, hvilket medfører en ikke anonym rapportering.
- Undlade at skrive dine egne personlige oplysninger.

Entreprenøren kan ved en anmeldelse vælge at stå til rådighed for den videre undersøgelse ved at oprette en sikker postboks, hvor de personer, der behandler anmeldelsen, kan stille dig opklarende spørgsmål. Denne postboks får du tildelt et sagsnummer, og entreprenøren vælger selv et password. Sagsnummeret og password, anvendes til at logge ind i postboksen for at se, om der er stillet spørgsmål til entreprenøren.

Uanset om entreprenøren vælger en anonym eller om der skrives et navn på henvendelsen, anbefaler bygherren, at entreprenøren opretter en postboks, da sagen måske ikke kan færdigbehandles uden yderligere oplysninger fra entreprenøren.

Eksterne parter som entreprenører, leverandører, konsulenter og andre med relation til Banedanmark, der benytter whistleblowerordningen, kan stole på, at henvendelser behandles fortroligt, og at opbevaring og undersøgelse af henvendelser sker på fortrolig vis.

10 Entreprenørens ansvar

Som anført ovenfor er entreprenøren alene forpligtet til at sikre overholdelsen af kravene fastsat i nærværende bilag nævnte krav "ved opfyldelsen af entreprisekontrakten". Entreprenørens ansvar angår således alene det under entreprisekontrakten leverede.

Ved vurderingen af om entreprenøren kan holdes ansvarlig for en opfyldelse af entreprisekontrakt, som strider mod de nævnte krav, lægges der bl.a. vægt på, hvorledes entreprenøren har tilrettelagt sine egne produktionsprocesser og –metoder, samt i hvilket omfang entreprenøren ved sin adfærd i forbindelse med opfyldelse af entreprisekontrakten har kunnet påvirke opfyldelsen i øvrigt, herunder ved valg af underentreprenører.

11 Dokumentation

Bygherren er berettiget til at kræve dokumentation for, at entreprenøren overholder sine forpligtelser i henhold til dette bilag.

Udover de i entreprisekontrakten fastlagte specifikke krav om dokumentation vil bygherren kunne kræve, at der i f. m. byggemøder udfyldes en tro- og loveerklæring, hvor entreprenøren indestår for, at krav til arbejdstagerrettigheder er overholdt, at udenlandske tjenesteydere er registreret i RUT, samt at entreprenøren har overholdt bygherrens krav om ansættelse af elev(er). Såfremt denne erklæring ikke opkræves, vil entreprenøren mundtligt på byggemøderne skulle erklære, at førnævnte krav er overholdt.

Bygherren vil endvidere kunne foretage audit af entreprenøren og dennes underentreprenører. Overholdelse af de i dette bilag fastsatte kontraktbetingelser kan desuden blive genstand for drøftelse på leverandørmøder.

Hvis bygherren kommer i tvivl om, hvorvidt entreprenøren overholder de pågældende krav til ansættelse af elev(er), menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og miljø, er bygherrens udgangspunkt at indlede en tæt dialog med entreprenøren med henblik på at få belyst eventuelle tvivsspørgsmål.

Endvidere skal entreprenøren redegøre for, i hvilket omfang entreprenøren ved sin adfærd i forbindelse med opfyldelsen af entreprisekontrakten kan påvirke opfyldelsen af ovennævnte krav til ansættelse af elev(er), menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder og miljø, herunder ved valg af underleverandører.

Bygherren vil på baggrund af ovennævnte skriftlige redegørelser og dokumentation mv. foretage en konkret vurdering af den enkelte sag, hvor alle relevante forhold vil blive taget i betragtning.

12 Tro- og loveerklæring om overholdelse af ILO/brug af udenlandsk arbejdskraft/Erklæring om ansættelse af elever

Identifikations nr.: _____

Skrives som entreprisebetegnelse + årstal + uge nr. (fx Nordbanen-2012-42)

Det følger af ILO konvention 94 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter, som Danmark har ratificeret, at statslige myndigheder og institutioner (herunder Banedanmark) er forpligtede til at sikre de medarbejdere, der udfører udbudte opgaver, løn, arbejdstid, og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art inden for vedkommendes fag eller industri på den egn, hvor arbejdet udføres.

I overensstemmelse med den ovenfor nævnte konvention, afgiver undertegnede Entreprenør herved tro- og loveerklæring for, at betingelserne i bilag 5 vedrørende sikring af lønarbejders vilkår er opfyldt for såvel egne som anvendte underentreprenørers lønarbejdere som er brugt i den forgangne periode (siden sidste udførelse), samt er påtænkt at benyttes i den kommende periode.

Med sin underskrift af nærværende dokument afgiver undertegnede Entreprenør herved tro- og loveerklæring for, at Entreprenøren vil ansætte/har ansat elev(er) i henhold til det af Banedanmark fastsatte minimumskrav, samt at Entreprenøren viderefører dette kontraktkrav til anvendte underentreprenører, herunder fører tilsyn hermed under kontraktudførelsen.

Deslige afgiver undertegnede Entreprenør herved tro- og loveerklæring for selv at være registreret i RUT (Registret for Udenlandske Tjenesteydere), hvis dette er påkrævet, samt at Entreprenøren viderefører dette kontraktkrav til anvendte udenlandske underentreprenører, herunder fører tilsyn hermed under kontraktudførelsen.

Udfyldes af Entreprenøren: (SKAL UDFYLDES)

Virksomhedens navn:	CVR nr.:
Adresse:	Postnr.:
By:	Telefonnr.:

Evt. liste over anvendte og planlagte anvendte underentreprenører:

Dato:	Gælder for perioden:	Entrepriselederens underskrift:

FORTSÆTTES PÅ NÆSTE SIDE

Banedanmarks CSR-dokument

Bilag til AB 18-kontrakter

Version

CBJU

Jurist

Jura og udbud

Bygge og Anlæg

Banedanmark

Carsten Niebuhrs Gade 43

1577 København V